

Punkt 168: Beslutninger som følge af budgetkontrol pr. 1. september 2023

23-020813

Bilag

Samlet budgetkontrol pr. 1-9 til økonomiudvalget

Bilag 2: Flytning af budget imellem udvalg

168. Beslutninger som følge af budgetkontrol pr. 1. september 2023

Resumé

Politisk behandling

Økonomiudvalget (anbefaler), 23.10.2023

Byrådet (godkender), 31.10.2023

På baggrund af budgetkontrollen pr. 1. september forventer administrationen, at regnskabet ender med et samlet underskud på 109 mio. kr. i forhold til kassebeholdningen, men et overskud i forhold til budgettet på 209 mio. kr. Servicerammen forventes overskredet med 16 mio. kr.

I denne budgetkontrol skal byrådet tage stilling til bevillingsændringer. Byrådet skal også træffe beslutning om, om der kan gives dispensation til virksomheder for mere end 2% i overskud. Endelig skal byrådet beslutte om de besluttede restriktioner, med henblik på at overholde servicerammen, er tilstrækkelige.

Indstilling

Administrationen indstiller, at byrådet godkender

1. tillægsbevilling til Socialudvalget på 29.187.000 kr. finansieret af puljer under Økonomiudvalget jf. tabel 2 i sagsfremstillingen
2. tillægsbevilling på 25 mio. kr. til bufferpulje til brug i 2024, finansieret af restpuljer jf. sagsfremstillingen
3. tillægsbevilling til afdrag på feriepengeforpligtigelse på 5.490.000 kr., finansieret af restpuljer jf. sagsfremstillingen
4. fordeling af pulje til Ukraineudgifter i 2023 jf. tabel 3 i sagsfremstillingen
5. at der gives generel dispensation til, at virksomheder kan overføre mere end 2% ved udgangen af 2023
6. at overskud på skoler pr. 31/7-2023 på over 2% forbliver på Børne- og Uddannelsesudvalgets ramme.
7. tillægsbevilling til dagtilbudsområdet på -1,5 mio. kr. i demografiregulering
8. flytning af bevillinger imellem udvalg i 2023 og 2024 jf. bilag 2
9. at samle de resterende anlægsbevillinger afsat til handicaptiltag under Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget til ét projekt med én bevilling på 0,48 mio. kr.
10. tillægsbevilling til finansiering på 32.814.000 kr. i mindreindtægt

Beslutning

Økonomiudvalget, 23.10.2023

Fraværende: Lars Hoppe Søe (B)

Stedfortræder: Andreas Pourkamali (B)

Ad 1: Anbefales.

Ad 2: Anbefales.

Ad 3: Anbefales.

Ad 4: Anbefales.

Ad 5: Anbefales. Centre og virksomheder, der får et overskud på mere end 2 % i 2023 skal skrive bemærkninger til hvad overskuddet skal anvendes til.

Ad 6: Anbefales.

Ad 7: Anbefales.
Ad 8: Anbefales.
Ad 9: Anbefales.
Ad 10: Anbefales.

Jette Leth Buhl (F) afventer sin stillingtagen til Byrådets behandling.

Byrådet, 31.10.2023

Fraværende: Jette Leth Buhl (F), Stine Andersen (V), Tina Højlund Pedersen (A)

Stedfortræder: Christian von Benzon (A)

Ad 1: Godkendt.
Ad 2: Godkendt.
Ad 3: Godkendt.
Ad 4: Godkendt.
Ad 5: Godkendt med Økonomiudvalgets bemærkninger.
Ad 6: Godkendt.
Ad 7: Godkendt.
Ad 8: Godkendt.
Ad 9: Godkendt.
Ad 10: Godkendt.

Sagsfremstilling

Samlet forventes der underskud i regnskabet på 109 mio. kr.

I denne budgetkontrol forventes der et regnskabsresultat med et samlet underskud på 109 mio. kr. dvs. at der forventes 109 mio. kr. mere i udgifter end i indtægter. I forhold til budgettet forventes der brugt 209 mio. kr. mindre end der er afsat i budgettet, idet det korrigerede budget indeholder et underskud på 319 mio. kr. på grund af store overførsler fra 2022.

Tabel 1: Resultatet af budgetkontrollen i forhold til bevillingerne:

Opstillingen er lavet i forhold til om beløbet går ind eller ud af kassen. + betyder derfor indtægter og – betyder udgifter.

i mio. kr.	Forventet regnskab	Budget	Afvigelse i forhold til korrigeret budget
Indtægter (skatter og tilskud, renter, lån)	5.843	5.847	-4
Drift inkl. virksomheder	-5.758	-5.828	70
Anlæg	-194	-337	143
Forsyningsvirksomheder og ældreboliger	0	0	0
I alt	-109	-319	209

+ = indtægter; - = udgifter

Budgetkontrollen er forbedret siden sidste budgetkontrol

Ved sidste budgetkontrol blev der forventet et forbrug af kassebeholdningen på 194 mio. kr. Dette er nu reduceret til et forbrug på 109 mio. kr.

Hovedårsagen til forbedringen er midtvejsreguleringen fra staten, hvor vi har fået 25 mio. kr. til højere prisstigninger fra 2022 til 2023, som ikke er fordelt til centre og virksomheder, og derudover har vi fået 20 mio. kr. til kompensation for

Ukraine-udgifter afholdt i 2022. Ingen af disse beløb indgik i budgetkontrollen pr. 1/5-2023 i forhold til kassebeholdningen. Det var alene i forhold til overskridelse af servicerammen, at det blev indregnet, at vi forventede at få ca. 25 mio. kr. i kompensation for stigende priser, hvilket løfter servicerammen.

Selvom der er et stort forbrug af kassebeholdningen, så er det mindre end vi har budgetteret med at bruge, og dermed overholdes budgettet samlet set. Vi har i det korrigerede budget budgetteret (inklusive overførsler fra 2022) med at bruge 319 mio. kr. af kassebeholdningen, men vi forventer kun et forbrug på 109 mio. kr. Der er dermed et overskud i forhold til det korrigerede budget på 209 mio. kr. Det fordeler sig dog skævt, idet Socialudvalget ikke kan overholde budgettet. Socialudvalget forventer underskud på fagområderne på 29 mio. kr. Børne- og Uddannelsesudvalget kan heller ikke overholde budgettet på politikområdet Børn og Unge, hvor der forventes underskud på 4 mio. kr. Der er dog overskud på udvalgets øvrige fagområder på 12,5 mio. kr.

Udfordrede udvalg - hvordan skal det løses i 2023

Økonomistyringsreglerne fastlægger at hvert udvalg skal overholde deres egen budgetramme. Det er en mulighed for Børne- og Uddannelsesudvalget, hvis det accepteres, at normalområdet skal dække specialområdet ind. For Socialudvalget er det ikke en mulighed i 2023. Uanset om der beslutes endnu flere råderumsforslag eller udarbejdes nye forslag kan de ikke nå at få en effekt i 2023, så det kan opveje underskuddet. Ifølge økonomistyringsreglerne skal et eventuelt underskud overføres til 2024, men da Socialudvalget tilføres et større budget i budgetforliget til 2024 fordi der ikke ønskes flere kompenserende besparelser, giver det ikke mening, at overføre et underskud på Socialudvalgets område til 2024.

Administrationen anbefaler derfor, at Socialudvalget tilføres 29.186.000 kr. i 2023 primært finansieret af overskud på tværgående puljer:

Tabel 2: Finansiering af tillægsbevilling til Socialudvalget:

Fleksjobpulje	2.300.000 kr.
Tjenestemandspensioner	3.500.000 kr.
Pulje til stigende priser (overført fra 2022)	6.878.000 kr.
Returnmidler fra Kultur og idrætsudvalget til pulje til stigende priser	2.289.000 kr.
Andel af pulje til dækning af afholdte Ukraine-udgifter i 2022	14.219.000 kr.
I alt	29.186.000 kr.

Pulje til uforudsete udgifter og mindre i ekstra afdrag på feriepengeforpligtigelse

I budgetforliget for 2024 er det aftalt, at der skal afsættes en bufferpulje på 25 mio. kr. til uforudsete udgifter i budget 2023, som så overføres til 2024. Puljen kan dels finansieres af de 23.897.000 kr., som Næstved har fået via lov- og cirkulæreprogrammet til øgede priser, og dels af de 20.812.000 kr., som Næstved ligeledes har fået via lov- og cirkulæreprogrammet til dækning af Corona og Ukraineudgifter afholdt i 2022.

I sagen om lov- og cirkulæreprogram havde administrationen indstillet at de 20,8 mio. kr., som Næstved fik til dækning af afholdte Corona- og Ukraineudgifter i 2022 skulle bruges til at indbetale ekstra på feriepengeforpligtigelsen.

Økonomiudvalget besluttede at afvente budgetkontrollen pr. 1/9-2023.

Administrationen anbefaler nu, at restbeløbet fra beløbet til dækning af Corona- og Ukraineudgifter afholdt i 2022 efter der dels er gået en del til at finansiere tillægsbevilling til Socialudvalget og en andel til puljen på uforudsete udgifter anvendes til ekstra indbetaling på feriepengeforpligtigelsen. Restbeløbet til indbetaling på feriepengeforpligtigelse udgør 5.490.000 kr.

Indbetaling på feriepengeforpligtigelse er en økonomisk god forretning, hvis der kan findes penge til det, idet gælden forrentes med lønudviklingen. Den forventes i 2024 at blive særligt stor og derfor vil der være en rentegevinst ved at nedbringe forpligtigelsen mest muligt, idet forrentningen af kassebeholdningen er lavere.

Stadig forventning om overskridelse af servicerammen - men nu meget lidt

Ved sidste budgetkontrol blev der forventet en overskridelse på 47 mio. kr. og derfor blev det besluttet at forlænge restriktionerne året ud. I denne budgetkontrol forventes der en overskridelse på 16 mio. kr. Restriktionerne ser ud til at have virket og denne gang er budgetkontrollen også udarbejdet ud fra viden om at restriktionerne gælder året ud.

Da kommunerne i august indmeldte forventninger til serviceudgifter i 2023 til Kommunernes Landsforening (KL) lå indmeldingerne lige på den samlede servicerammen. KL's egne prognoser lå lidt over servicerammen. Normalt er det kommunernes indmeldinger der ligger højest og KL's forbrugsprognoser der ligger lavere. I år er det omvendt og det skyldes formodentlig at forholdene vi har set i Næstved, hvor vi har startet året ud med høje forbrug og derefter foretaget tiltag for at overholde budgettet, som giver lavere forbrug resten af året, ikke kan opfanges i KL's forbrugsprognoser. Det vurderes, at andre kommuner også har været nødsaget til en form for opbremsning.

Administrationen anbefaler, at de forbrugsbegrænsende restriktioner, som allerede er besluttet, fastholdes året ud. Det vurderes, at der ikke gøres yderligere i forhold til at sikre overholdelse af servicerammen. Dels har vi stadig en forventning om at forbruget godt kan blive lidt lavere end forventet i budgetkontrollen og dels peger indberetninger til KL på, at der er andre kommuner der ligger under deres serviceramme.

Ukrainepulje på 12,8 mio. kr. foreslås fordelt fuldt ud

Næstved fik 12.780.000 kr. i midtvejsreguleringen til at dække Ukraine-udgifter i 2023. Der forventes samlet afholdt udgifter for 12.758.000 kr. i 2023. De afholdte ukraineudgifter kan dermed dækkes fuldt ud.

Tabel 3: Puljen anbefales fordelt til følgende:

Undervisning	5.801.000
Børn og Unge	1.873.000
Center for Arbejdsmarked	1.833.000
Arbejdsmarked (foranstaltningssområdet)	1.335.000
Ejendomme	980.000
Center for Dagtilbud og Skole	636.000
Dagtilbud	300.000
I alt	12.758.000

Dispensation fra regel om at virksomheder maksimalt må have 2% i overskud

Alle virksomheder der havde overskud med ind i 2023 fik indefrosset 50% af overskuddet, som de først får frigivet i 2024. Det skete af hensyn til at kunne overholde servicerammen i 2023. Derudover er virksomhederne blevet bedt om at være tilbageholdende med indkøb og ansættelser ligeledes af hensyn til overholdelse af servicerammen.

Henstillingerne kan betyde, at der nu er virksomheder der pga. tilbageholdenhed vil komme ud med et overskud på mere end 2%, hvilket normalt vil kræve, at der indsendes dispensationsansøgning, som byrådet skal godkende. Administrationen anbefaler, at byrådet beslutter en generel dispensation til at alle virksomhedsoverskud, også selvom de overstiger 2%, overføres til 2024.

Børne og Uddannelsesudvalget har den 18/9-2023 (sag 114) behandlet skolernes resultat pr. 31/8-2023. Her var der to skoler der havde overskud over 2%. Udvalget har anbefalet, at udvalget får lov at beholde overskud over 2% på området. Udvalget har anvendt overskuddene til en omfordeling imellem skolerne. Budgetkontrollen er lavet ud fra den forudsætning. Administrationen anbefaler at byrådet godkender at overskud over 2% på skolerne bliver på Børne- og Uddannelsesudvalgets budgetramme.

Demografiregulering

Demografireguleringen af dagtilbudsområdet foretages jf. den godkendte demografireguleringsmodel, hvor det faktiske børnetal ses i forhold til befolkningsprognosen. De faktiske børnetal bevirker at dagtilbudsområdet skal aflevere 1,5 mio. kr. til kassen.

Flytning af budgetter til og fra andre udvalg

Hvis der skal flyttes budget imellem udvalg, skal det godkendes af Byrådet. Men fagudvalget skal anbefale flytning af budgettet, inden det kan sendes videre, til endelig godkendelse i Byrådet. Fagudvalgene har anbefalet flytninger jf. bilag 2.

Ændring af anlægsbevillinger

Der er gennemført budgetkontrol på alle igangværende projekter. Gennemgangen giver anledning til at tre anlægsprojekter, Handicaptillæg 2020, Handicaptiltag 2021 og Handicaptiltag 2022 under Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget slås sammen til én anlægsbevilling på restbeløbet på 0,48 mio. kr.

Finansieringsposter

Administrationen indstiller, at der gives tillægsbevilling på 32,8 mio. kr. til finansieringsposter til følgende afvigelser:

Tabel 4: Ændringer på finansiering

Renter	8.941.000 kr.
Tilskud og Udligning	-1.195.000 kr.
Moms	-17.090.000 kr.
Deponering	9.858.000 kr.
Afdrag på lån	622.000 kr.
Lånoptagelse	-33.950.000 kr.
I alt	-32.814.000 kr.

+ = merindtægt, - = mindreindtægt

Der er foreslået tillægsbevilling til alle afvigelser på finansieringsposterne på nær indskud i landsbyggefonden, som foreslås overført til 2024.

Finansieringsposterne er ikke omfattet af økonomistyringsregler om krav om kompenserende besparelser.

Uddybende materiale

Der vedlægges en beskrivelse af den samlede budgetkontrol i bilag 1. I bilag 2 er en oversigt over de bevillinger der indstilles flyttet fra et udvalg til et andet udvalg.

I budgetkontROLSagerne for de enkelte udvalg er der mere detaljerede beskrivelser og bilag. Indstillingen i denne sag følger fagudvalgenes indstillinger. Økonomiudvalgets egen budgetkontrol behandles på samme møde som den samlede budgetkontrol for hele kommunen, hvilket betyder at det er den administrative indstilling på Økonomiudvalgets område, der indgår i den samlede budgetkontrol.

Budgetkontrollen er behandlet på følgende udvalgsmøder:

Økonomiudvalget 23.10.2023

Beskæftigelses- og Rekrutteringsudvalget, 10.10.2023, sag 66

Socialudvalget 3.10.2023, sag 86

Børne- og Uddannelsesudvalget 9.10.2023 , sag 122. Børne- og Uddannelsesudvalget udtrykker ærgrelse over at det fulde budget, pga. de besluttede restriktioner, ikke kan anvendes til de besluttede formål, af hensyn til at sikre at servicerammen overholdes.

Kultur- og Idrætsudvalget 2.10.2023, sag 68

Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget, 9.10.2023, sag 101

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 3.10.2023, sag 81

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, 2.10.2023, sag 58

Økonomi

Administrationen har ikke yderligere bemærkninger.

Bilag

Samlet budgetkontrol pr. 1-9 til økonomiudvalget

Bilag 2: Flytning af budget imellem udvalg